

Oponentní posudek diplomové práce

Autor/ka DP: **Bc. František Sehoř**
 Název práce: **Fenomén domácího násilí**
 Oponent/ka: **PhDr. Kateřina Thelenová, Ph.D.**

Hodnotící kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☐	☐	☒
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☐	☐	☒
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☐	☐	☒	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☐	☐	☐	☒
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☐	☒
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☐	☒	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☐	☐	☒
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☐	☐	☒	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☐	☒	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☐	☒	☐
C. Přínos práce *	☐	☐	☐	☒

Slovní hodnocení práce:

Diplomová práce nese název Fenomén domácího násilí. Cíl, který byl stanoven zadáním, je „vymezit příčiny domácího násilí, jeho průběh a následný dopad na postiženou rodinu“. Obecný cíl DP není dále rozpracován na cíle dílčí, nejsou stanoveny kategorie zkoumání jak teoretické, tak ani empirické části.

Obě části textu vykazují hrubé nedostatky, které se neslučují s podmínkami pro naplnění koncepce odborného textu na diplomové - magisterské úrovni. Za zásadní problémy textu považuji:

- zcela chybí propojení tématu, cíle a metodologie (která v DP není obsažena) se studovaným oborem Speciální pedagogika,
- chybějící metodologii,

- absenci pracovních cílů diplomové práce,
- chybějící předmět zkoumání,
- hrubé nedostatky ve formulaci Anotace a Úvodu, jehož účelem má být metodologické ukotvení textu, stejné jsou nedostatky v textu kapitoly Závěr, který je vágní, nic neříkající, proklamovaná zjištění jsou tak obecné povahy, že se nevztahují k textu DP,
- chybné číslování kapitol, absence kompletní přílohy - dotazník není uveden celý, chybí metodické pokyny pro zpracování, informace o distribuci atp.,
- gramatické chyby, překlepy, absenci teček za větami,
- nedostatečnou práci s literaturou: nedostatek zdrojů, chybějící rešerše aktuálních výzkumů v dané oblasti, chybí cizojazyčné zdroje informací (jeden, který je v seznamu zdrojů, je uveden chybně, odkazuje na heslo ve slovníku), text často obsahuje jen drobně upravené kopie informací z webových stránek organizací (např. ROSA) bez dalšího kometnáře, zasazení do kontextu tématu a cíle DP,
- jen na theses.cz je k dispozici 964 textů zahrnujících klíčová slova "domácí" násilí", prostřednictvím Google Scholar pro období 2015 až 2018 bylo nalezeno 8 070 odkazů na aktuální výzkumné zprávy, monografie, články s klíčovými slovy "domácí násilí" ... autor DP nevyužil ani jeden, jeho celkový počet zdrojů je 29 včetně ztv. elektornických zdrojů, přičemž nejnovější jsou publikace z roku 2011, názvy publikací obsahují chyby („Detektologický slovník“?),
- chyby v citacích a odkazování - odkazy často chybí, není zřejmé, zda prezentovaná tvrzení pochází z odborného zdroje, nebo jsou komentářem autora diplomové práce,
- kapitoly jsou často heslovité, zahrnují pouze několik málo vět (ilustrativní jsou např. kapitoly 1.2.1 a 1.2.2), nesmyslné jsou také dlouhé doslovné citace bez dalšího zasazení do kontextu, chybí číslo strany prakticky u všech odkazů,
- o příčinách (viz formulace cíle) domácího násilí autor nepojednává v teoretické části vůbec, mluví o rizikových faktorech, o tom, že se na nich odborníci neshodnou, ale v empirické části opět mluví o příčinách - co tedy autor DP vlastně zkoumá?,
- teoretickou část práce lze považovat spíše za stručný přehled pojmů, které nějak (ale nevíme jak) patří do tématu domácího násilí a tvoří jeho pojmový aparát, teoretická část práce nic nevysvětluje, neobjasňuje problém stanovený cílem - po jejím přečtení není jasná odpověď na základní teoretické otázky, které lze z cíle odvodit: jak odborná literatura vymezuje příčiny domácího násilí? jak odborná literatura charakterizuje průběh domácího násilí? a zcela chybí odpověď na otázku dopadu na "postiženou rodinu" - kterou rodinu má autor na mysli? rodinu aktuální násilné osoby a osoby ohrožené? nebo orientační rodinu osoby násilné? orientační rodinu osoby ohrožené?,
- autor používá zastaralé označení "pachatel" a "oběť", od které se v kontextu domácího násilí upustilo v roce 2015 a používá se označení "osoba násilná" a "osoba ohrožená", navíc odborná literatura, kterou autor DP uvidá v seznamu zdrojů (Špatenková, Ševčík 2011) ukazuje na nemožnost striktního odlišení aktérů domácího násilí, což autor DP nereflektuje,
- téma dopadu domácího násilí na (kterou?) rodinu, není v teoretické části zpracováno, je tedy nemožné reflektovat jej ve výzkumu,

- praktická část je založena na empirickém šetření, které bylo realizováno dvěma technikami: dotazníkem a polostrukturovaným rozhovorem, který autor prezentuje jako doplňkovou techniku kvalitativního výzkumu, což není metodologicky správně - pokud je rozhovor polostrukturovaný, těžko lze hovořit o induktivním postupu, který je v základu kvalitativních metod a současně otevřené rozhovory coby kvalitativní postupy slouží lépe v první fázi zkoumání než jako doplňkové,
- v kapitole 4.2 jsou formulovány a komentovány "výzkumné otázky" - věty, které zde autor prezentuje nemají charakter výzkumných otázek, jsou to nezkoumatelná vágní tvrzení o skutečnosti, kterou autor teoreticky nezmapoval a současně se nijak nevztahují k výše uvedenému výzkumnému cíli,
- hypotézy na straně 56 jsou věty, které nesplňují charakter hypotéz, jsou postaveny na vágních, neměřitelných pojmech, nevztahují se k cíli výzkumu,
- metodou zpracování - interpretace dat je dle autora "vlastní úvaha podložená zkušenostmi z oboru" (str. 57), což je nevědecké, neodpovídá to požadavkům kladeným na výzkum a na diplomové práce,
- dotazník je prezentován jako elektronicky distribuovaný prostřednictvím webu „k tomu určenému“ - chybí přesný popis distribuce dotazníků,
- vzorek respondentů je sestaven zcela mylně, není stanovena cílová populace, ze které byl vzorek vybrán, kritéria výběru, chybí seznam oslovených organizací, tím se zcela vytrácí validita a reliabilita šetření, otázky v dotazníku - pokud jeho ukázka v příloze může vůbec na něco ukazovat - jsou vágní, obecné, nevztahující se k žádnému konkrétnímu pracovnímu cíli práce (ten ostatně není v textu uveden),
- prezentace dat je řešena formou koláčových grafů, které prezentují třídění prvního stupně, tedy pouze přehled odpovědí, žádná diskuse či statistické vyhodnocení dat,
- také otevřené otázky - odpovědi na ně - vedly autora k jejich pouhému doslovenému přepisu, není zde patrná žádná snaha o diskusi výstupů z výzkumu,
- také polostrukturovaný rozhovor - v němž jediná respondentka z pozice sociální pracovníce z Azylového domu pro matky s dětmi - založený na stejných otázkách jako dotazník (a přitom prezentovaný jako polostrukturovaný) je pouze doslovně vepsán do praktické části práce, kde zaujímá 8 stran textu a s daty není nijak pracováno,
- shrnutí hypotéz je vzhledem k jejich zcela chybné formulaci postaveno na datech, která s vlastní formulací hypotézy vlastně ani nesouvisí,
- není zřejmé, z jakých dat výzkumu (nebo teorie) pro autora vyplývá konstatování o významu tradiční rodiny, kdo o něm hovoří, v jakém kontextu apod., jak uvádí kapitola 5.3 Osobní shrnutí autora.

Celkově předložená práce naprosto neodpovídá požadavkům kladeným na magisterskou úroveň absolventských prací, působí dojmem, že téma vlastně autora nezaujalo, nevěděl, na co se má zaměřit, poslal nějaké dostazníky někomu - nevíme komu a pak nevěděl, co si počít se získanými informacemi. Za primární a hlavní problém lze označit absenci ucelené metodologie, v níž by autor stanovil cíl/cíle, předmět zájmu, způsob realizace svého výzkumu a propojil by téma své práce jak se studovaným oborem, tak s teoretickými znalostmi.

Předloženou diplomovou práci pana Bc. Františka Sehoře proto nedoporučuji k obhajobě.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Mgr.:

NE

Práci doporučuji k obhajobě:

NE

Návrh klasifikačního stupně:

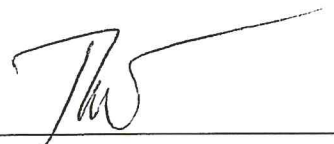
neprospěl/a

Náměty pro obhajobu:

Nedoporučuji k obhajobě, doporučuji k přepracování.

Datum: 17.05.2018

Podpis:

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters, positioned above a horizontal line.

Oponentní posudek diplomové práce

Autor/ka DP: Bc. František Sehoř
Název práce: Fenomén domácího násilí
Oponent/ka: Mgr. Anna Semanová, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☐	☒	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☐	☐	☒
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☐	☒	☐	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☐	☐	☒	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☐	☒
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☒	☐	☐	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☐	☒	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☐	☒	☐	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☐	☒	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☒	☐	☐
C. Přínos práce *	☐	☐	☒	☐

Slovní hodnocení práce:

Předkládaná DP s názvem Fenomén domácího násilí v rozsahu 92 stran plus přílohy si klade za cíl „vymezit příčiny domácího násilí, jeho průběh a následný dopad na postiženou rodinu“. Práce je tradičně členěná na část teoretickou a empirickou, přičemž koncepčně je rozdělená do pěti formálně a logicky navazujících kapitol. Po obsahové stránce jsou první dvě kapitoly práce vzhledem na téma DP zpracované adekvátně a vyvolávají dojem práce na velmi dobré úrovni. Kladně hodnotím především, že v nich autor analyzuje vícere bibliografické odkazy práce (i když nelze konstatovat, že jde vždy o reprezentativní zdroje), snaží se k teoretickým poznatkům přistupovat kriticky, komparovat je a syntetizovat (i když ne vždy uvádí všechny autory). Oceňuji ale i to, že místy uvádí i výsledky výzkumu (např. s. 26) a vlastní názory, které adekvátně pro čtenáře ztransparentňuje (např. s. 17). Postupně však práce ztrácí na své úvodní kvalitě, a to z několika důvodů. Jednak na mne v textu rušivě působily odkazy na názvy článků nebo knih namísto uvedení autora, neúčelné členění textu do mnoha

subpodkapitol, odklon od tématu práce (s. 30, s. 38, s. 49), ale také diskuse na mnoha místech práce o genderovém poměru obětí domácího násilí, což v konečném důsledku působilo v práci nekonzistentně. Kvalitu práce také ovlivnila 3. kapitola, ve které autor kromě popisu institutu vykazání jenom vyjmenovává neziskové organizace, které se věnují práci s oběťmi domácího násilí. I když je to v kontextu práce adekvátní, zastávám názor, že vhodnější by byl všeobecnější teoretický popis možnosti intervencí a pomoci anebo detailnější zpracování následných dopadů domácího násilí na postiženou rodinu, což by navazovalo na cíl práce. Ve čtvrté kapitole práce autor adekvátně shrnuje celou teoretickou část své práce, avšak tento souhrn je adekvátní spíš pro závěr celé práce. Doposud uvedené výhrady by však pro celkové hodnocení práce nebyly až tak zásadní.

Největší výhrady mám však k empirické části práce, která z mého pohledu vůbec nenaplnuje cíl práce a jenom místy čtenář nachází nějaké fragmenty, které by bylo možné k cíli nějakým způsobem přisoudit. Nejde však o chybu autora ve zpracování či interpretaci výsledků, ale v celkovém nekonceptním přístupu zpracování výzkumného projektu práce, při kterém autor stanovuje výzkumné otázky a hypotézy, které nezodpovídají cíli výzkumu. Zatímco cílem práce je „vymezení příčin domácího násilí, jeho průběh a následný dopad na postiženou rodinu“, výzkumné otázky jsou zacílené na odborníky a jejich postoj k fenoménu domácího násilí v současné společnosti a možnosti jejího odstranění. Obě zaměření jsou zcela jistě zajímavá a jejich výzkumné zpracování by bylo přínosem, avšak autor si musí ujasnit, jaký je cíl práce, resp. čemu se chce v práci věnovat, jak to adekvátně výzkumně zpracovat (např. studia případu, diskurzivní analýza apod.) a s jakým výzkumným vzorkem. Autor se ve svém výzkumném šetření zaměřil na zodpovězení výzkumných otázek týkajících se postojů odborníků - pracovníků neziskových organizací k fenoménu domácího násilí a možnosti jejího odstranění tím, že jim elektronickou formou administroval dotazník. Výsledky dotazníkového šetření autor jednak neadekvátně uvádí hned v podkapitole výzkumné metody a jednak argumentuje, že při interpretaci používá metodu vlastní úvahy (není ale zřejmé, z jakých metodologických zdrojů přitom vychází). Autorova interpretace výsledků však spočívá spíš v údajích – slovním opisu číselných údajů uvedených v grafech, než v jejich interpretaci. Např. autor se do značné míry věnuje popisu demografických údajů respondentů v kvantitativní části výzkumu, které však nijak nedává do kontextu s otázkami výzkumu ani s teoretickými východisky (např. proč bylo nevyvážené genderové zastoupení respondentů ve výzkumu, jak to souvisí s genderovým zastoupením obětí domácího násilí, nebo jaké rozdíly v postojích respondentů se projevují v závislosti na dosaženém vzdělání či délce praxe aj.). A naopak, v kvalitativní části výzkumu o participantce uvádí jenom laické informace, vůbec nevěnuje takovou pozornost všem demografickým údajům, a proto i ten jednoduchý opis číselných údajů v kvantitativní části působí v práci bezúčelně. Když už v práci autor operuje s termínem odborníci, uvítala bych také charakteristiku výzkumného souboru a specifikaci o jaký výběr respondentů šlo, čímž by se posílila reliabilita získaných výsledků. Při „interpretaci“ otevřené dotazníkové otázky č. 14: jaký je důvod pro to, že neklesá míra domácího násilí ve společnosti, autor jednoduše vypsál všechny uvedené odpovědi respondentů bez toho, aby je jakýmkoliv způsobem kategorizoval. Obdobně přistoupil i k zpracování kvalitativního výzkumu, ve kterém uvedl jenom transkripci interview (která je vhodná jenom jako příloha práce a je jenom první částí práce výzkumníka) bez následné obsahové analýzy, vyhodnocení získaných údajů a následného vyvození závěru. Autor by si měl také ujasnit, jestli hypotézy potvrzuje nebo je stanovuje pravdivými. Také bych chtěla autora upozornit, že když se v hypotézách zaměřuje na předsudky o domácím násilí, měl by vzít v potaz i další demografický údaj o respondentech, a to jestli jsou věřící nebo jsou ateisti, aby uměl adekvátně interpretovat v návaznosti na stanovené výzkumné otázky vyjádření typu: „celkový morální úpadek většinové společnosti, která "si vystačí" bez

Boha...". Empirickou část autor ukončuje místo diskuse a doporučeními do praxe osobním shrnutím autora, což je také neadekvátní.

Z formálního hlediska se v práci nacházejí překlepy (absence čárky, tečky, jméno autora uvedené velkými písmeny apod.) a je ne vždy jednotně dodržena citační norma.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Mgr.: **ANO**

Práci doporučuji k obhajobě: **ANO**

Návrh klasifikačního stupně: **dobře**

Náměty pro obhajobu:

Podle jakých všech kritérií jste si vybral participantku pro kvalitativní část výzkumu?

Uvedte, jak byste metodologický postupoval při zpracování údajů z realizovaného interview.

Jak koreluji výsledky kvantitativního a kvalitativního výzkumu?

Jaké doporučení do praxe byste formuloval na základě výsledků svého výzkumného šetření?

Datum: 23.05.2018

Podpis: _____

